

Mat & Mångfald
Rikskonferens
4 maj

Hur får vi till det på hemmaplan?

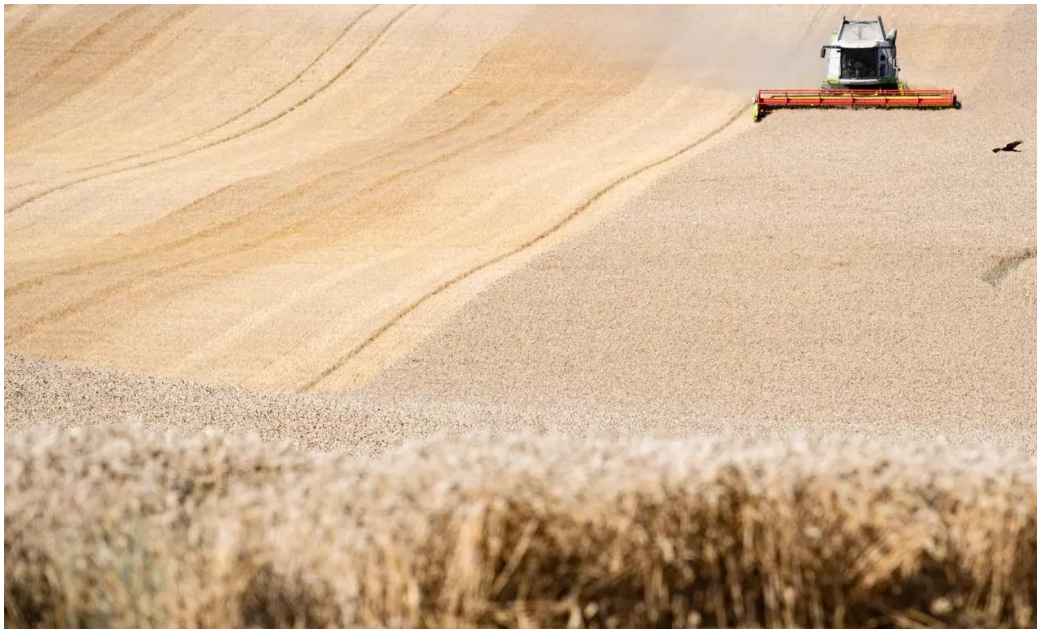

Naturskyddsföreningen

Målkonflikten mellan låg värdering av lantbrukets produkter och en frisk natur måste fram i ljuset.

Vi behöver förändra både konsumtion och produktion

Naturskyddsföreningen

De självklara målen

- Naturen ska må bra.
- Lantbrukaren ska ha det bra.
- Sverige ska uppnå en trygg livsmedelsförsörjning.

Mat & Mångfald

-En tugga i taget

Studiecirkeln på 90 sekunder

Hur hamnade vi här?

Billig mat genom
storleksrationalisering
och intensifiering

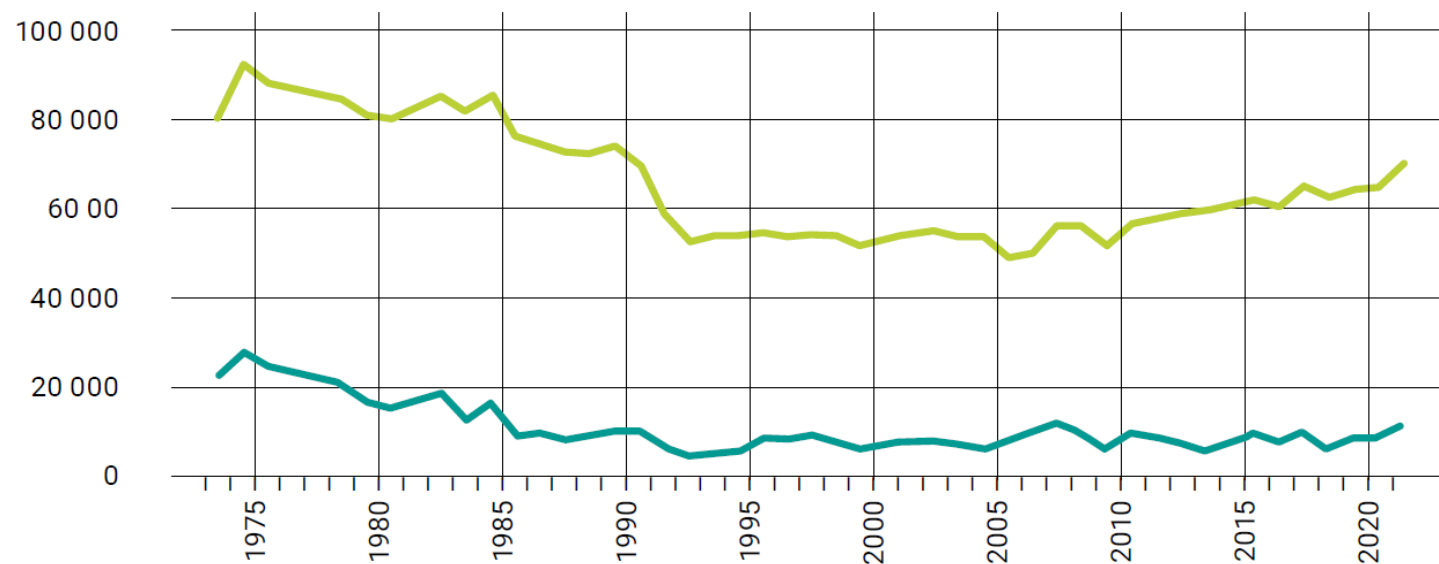

Ett rikt odlingslandskap
med hög biologisk
mångfald

Låg lönsamhet inom lantbruket över tid

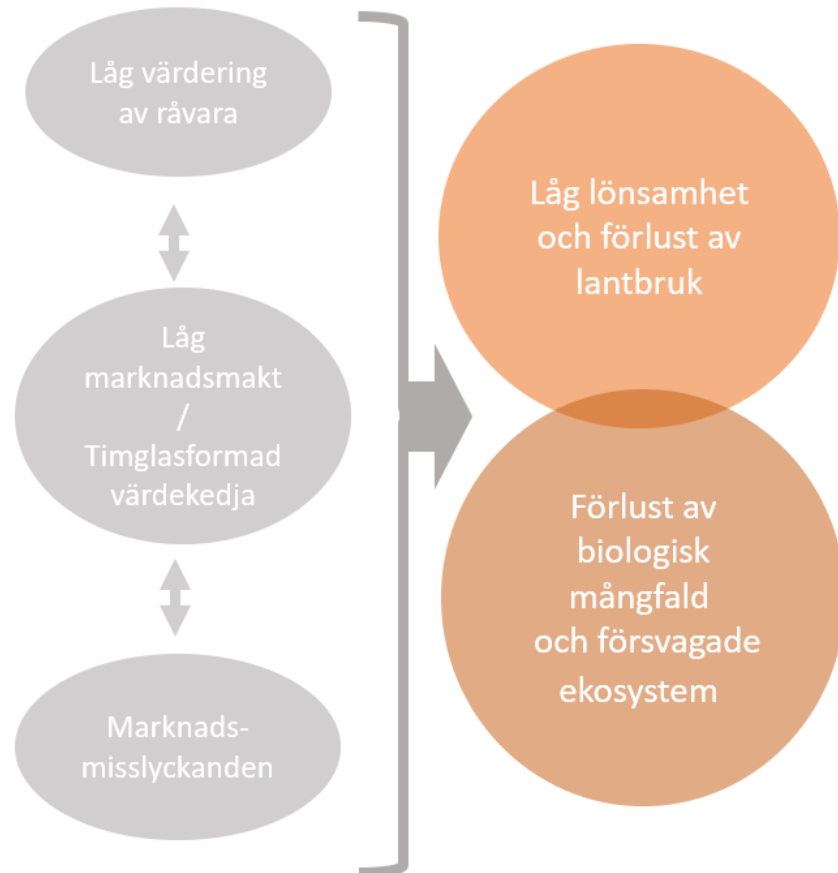
Figur 13. Jordbrukets produktionsvärde och företagsinkomst 1973–2021, miljoner kronor i 2020 års priser. Företagsinkomst efter att alla kostnader utöver företagarens arbetsersättning och ränta på eget kapital dragits av. (Jordbruksverket 2023e)

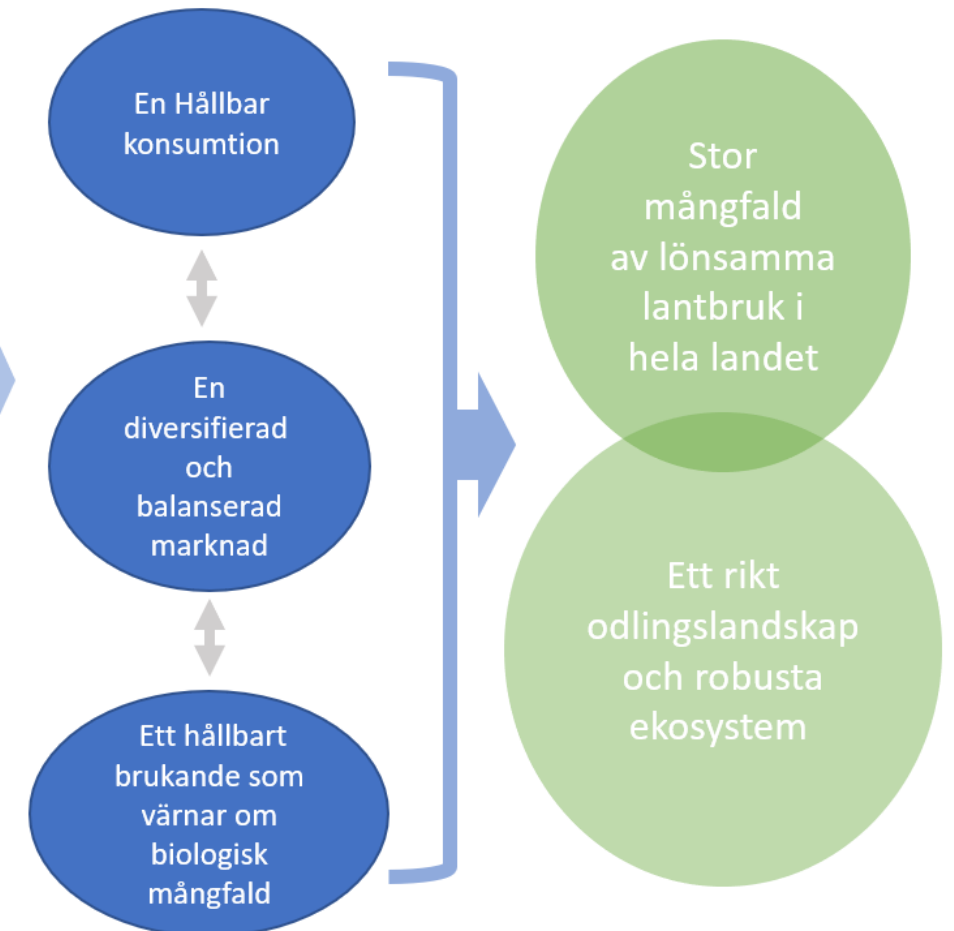
■ Jordbrukets produktionsvärde ■ Företagsinkomst

Ett sårbart livsmedelsystem

Ett resilient och hållbart livsmedelssystem

Naturskyddsföreningens inspel till Livsmedelsstrategin 2.0

Fokus på frisk natur för att framtidssäkra lantbruket

Bredda basen för lönsamhet → stoppa nedläggning

Öka produktionen av framtidens mat

Fokus på optimerad markanvändning

Minskat beroende = ökad beredskap

Främja en hållbar konsumtion

Lantbruket, och därmed livsmedelssystemet,
handlar om mycket mer än mat.

#Landsbygd #Naturnyttor #Beredskap #Öppna landskap #Kultur

Lantbruket behöver få ett nytt, mer mångfacetterat och rättvist uppdrag.

Storleksrationaliseringen förändrar landskapet

Naturskyddsföreningen

Hur ser det ut i vårt område?

<https://kartor.eniro.se/?c=58.342524,12.592049&z=14&l=historic>

Förändringsexempel från Flo/Sal

Vi behöver fördjupa den gängse uppfattningen om vad som menas med hållbarhet

Idag är det ofta lönsamt att göra fel saker för naturen.
Det måste bli lönsamt att göra rätt.

Hållbarhet då

Minimera negativ påverkan på naturen

”Lyfta botten”

Exempel: **minska**
klimatpåverkan

Hållbarhet nu

Bygga upp positiva värden i naturen:

- Ekosystemtjänster
- Robusta ekosystem
- Rekreativa värden
- Naturkapital

Exempel:
stärk
biologisk
mångfald

Så här borde förutsättningarna se ut:

- God tillgång till god och nyttig mat
- Långsiktiga risker tas på allvar
- Lantbrukets roll för naturförvaltning är fullt finansierad
- Lantbrukets roll för beredskap är fullt finansierad

Naturskyddsföreningen

Slutna lokala näringskretslopp

- Det närmaste åren kommer samhället behöva investera ca 600 miljarder kr för att förnya avlopp och reningsverk.
- Tänk om de pengarna användes till näringskretslopp mellan stad och land istället!

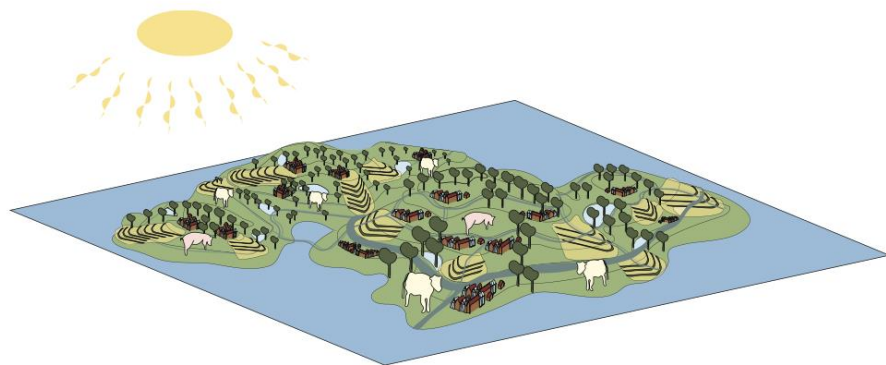

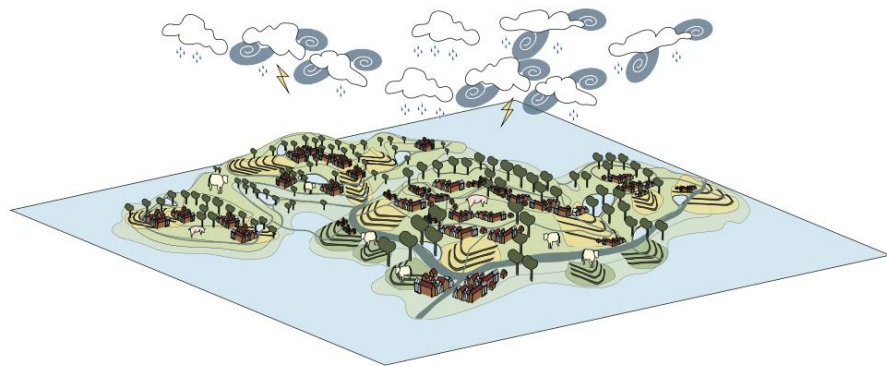
Naturskyddsföreningen

Framtida lösningar – Några exempel

genom design - Backcasting

Scenario A

Scenario B

Framtida samhällsplanering – Kolinlagrande Matregioner

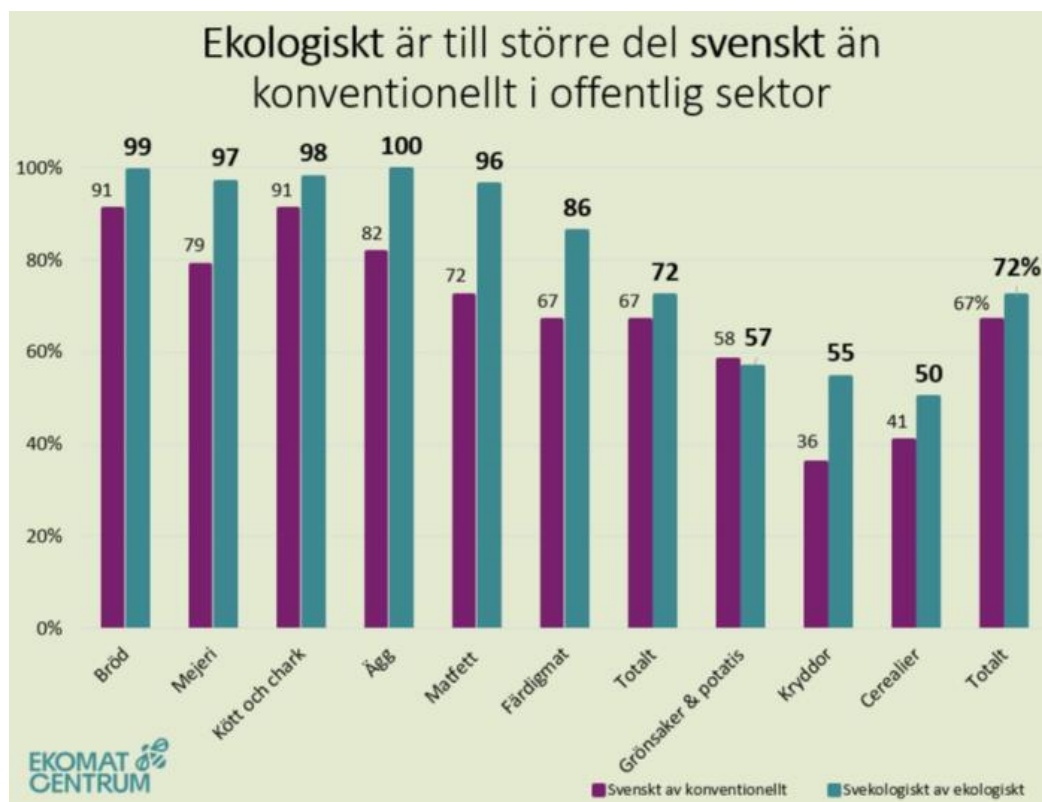
Jonathan Naraine, Skara kommun

[En framtidspaning om hur vi planerar för lokal matförsörjning och kolinlagring - Skara kommuns startside](#)

Bild: Jonathan Naraine

Offentliga måltider gör skillnad! Genomsnitt 39 % är ekologiskt

- Av allt ekologiskt som omsätts i Sverige står offentlig sektor för inte mindre än 18 procent
- Det serveras 3,4 miljoner offentliga måltider per dag i Sverige, av dessa är 39 procent ekologiskt.
- Ekologiska livsmedel är mer svenska än konventionella.
- Ekologiska livsmedel i offentlig sektor är i större utsträckning från Sverige än konventionella livsmedel.
- Det mest hållbara valet är svekologiskt, ekologiskt från Sverige.

An aerial photograph of a vast agricultural estate. The landscape is divided into numerous fields of different colors, including golden-brown, green, and dark brown. Several red barns and farm buildings are scattered throughout the property. A prominent stone wall runs across the middle of the estate. In the foreground, there is a large field with a grid-like pattern, possibly a vineyard or a field of young plants. The background shows a wide expanse of flat land under a clear blue sky.

Vad kan vi i det här rummet göra
för att ta oss till en framtid att längta till?

Gruppdiskussioner

Exempel på utmaningar som behöver lösningar

- A. Lokala livsmedelsstrategier
- B. Upphandling i kommunen
- C. Värna åkermark och grönytor
- D. Andra förslag

- 1) Vad står i vägen?
- 2) Vilka behöver vara involverade?
- 3) Vilka aktörer saknas idag?
- 4) Vad kan jag bidra med?

NÄSTA STEG!
Vilken fråga vill vi prata mer om, med Vem, här idag?

Naturskyddsföreningen

Länk till rapport:

<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/lantbruket-samhallet-och-den-biologiska-mangfalden/>